

Татар теленнән тестлар

Кайсы рәттә барлык сүзләр дә сонантларга тәмамланалар?

кул, май, жәяү;
бай, эшли, көл;
таң, әнкәй, Галиев;
тормыш, ил, ир.

Кайсы сүздә тулы ассимиляция күзәтелә?

унбиш;
төтен;
әнкәй;
ун көн.

Татарларда «Яңалиф» графикасы файдаланылган вакыт:

XIX гасыр;
1905-1917 нче еллар;
1927-1939 нчы еллар;
1999 нчы ел.

Әйтелешне язуда дәрәс күрсәтү өчен уйлап табылган язучы:

орфография;
орфоэпия;
транскрипция;
иероглифлар.

Кайсы пар синонимга мисал булмый?

гаилә - семья;
экспорт – чыгган товар кертү;
анализ - тикшерү;
синтез - кушу.

Кайсы алынманың татарча синонимы дәрәс күрсәтелмәгән?

мемуар – истәлек;
анализ – нәтижә;
темп - тизлек;
скульптор – сынчы.

Кайсы фразеологизмның мәгънәсе дәрәс билгеләнмәгән?

телгә килү - сөйли башлау;
телгә килү - аңга килү;
телгә килү - ызгышу;
телгә килү – уртақ фикергә килү.

Кайсы фразеологизмның антонимы дәрәс билгеләнмәгән?

күз ачып йомганчы – бик акрын;
серкәсе су күтәрми – үпкәләми торган;
саламга ябышу - батырлану;
күзгә төтен җибәрү – дәрәсен сөйләү.

Кайсы төркемдәге сүзләр бер генә морфемадан тора?

терәк, беләм;
көндәлек, ташкын;
тавыш, тагарак;
ярык, язма.

Тартым алмашлыкларын билгеләгез

минекә, синекә, аныкы;
беркем, бернәрсә, һичкем;
бу, теге, менә;
һәр, бөтен, һәркем.

Нинди сүзләр кушымчалау ысулы белән ясала алмый?

сан;
исем;
рәвеш;
фигыль.

Сүзьясалышы ягыннан кайсы сүз «артык»?

аучы;
утынчы;
җырлачы;
ташчы.

Татар телендә ничә сүз төркеме бар?

10;
12;
13;
14.

14. Үткән заман хикәя фигыльләренә табыгыз

килә, ашый;
сөйләдем, яздым;
бел, күр;
сөйли-сөйли.

Исемнәрдә күплек сан кушымчаларының ничә варианты бар?

2;
3;
4;

6.

Татар телендә фигыльләрнең ничә үткән заман төре бар?

2;

3;

4;

5.

Кайсылары кире шарт фигыльләр ?

килә , ашый;

тели, уйлый;

язсам да, әйтсәм дә;

алам,язам.

Кайсы жөмләдә **соң** сүзе рәвеш?

Ул миннән соң кайтты;

Ул бик соң кайтты;

Ул кайчан кайтты соң?;

Ул кайттымы соң?

Мәгънәләре ягыннан алмашлыкларның ничә төре бар?

4;

5;

6;

7.

Мөнәсәбәтле сүzlәр:

мөстәкыйль сүз төркеме ;

теркәгечләрнең бер төре;

бәйләкләрнең бер төре;

хәбәрлек сүzlәрнең бер төре.

Баш килешне сораучы бәйләкләрне табыгыз

белән, өчен, кебек;

башка, бирле, соң;

таба, кадәр, чаклы;

бирле, таба, кебек.

Кайсылары сәбәп-максат рәвешләре?

анда, ерак;

юкка,юри;

күп,аз;

алдагы өч очрак та дәрәс.

Кайсы сүzlәргә чыгыш килеше кушымчасы ялганган?

китапны., эшне;

күлгә,авылга;

шәһәрден, урманнан;
кул, дәфтәр.

Жөмләнең иярчен кисәкләре:

аергыч, тәмамлык, хәл;
тәмамлык, хәл, аныклагыч;
аергыч, хәл, аныклагыч;
җавапларның берсе дә тулы түгел.

Хәлләрнең ничә төре бар?

6;
7;
8
9.

Сүз нигезе кайсы төркемдә дәрәҗә күрсәтелгән ?

чәчкечне (чәчкеч-);
алмагач (алма-);
төшемле (төш-);
эчтеләр (эчтеләр-).

Бәлки, тагын, һәм сүзләре-?

бәйләкләр;
ымлыклар;
кисәкчәләр;
теркәгечләр

Катнаш кушма жөмлөләрнең ничә төре бар?

2;
3;
4;
җаваплар дәрәҗә түгел.

Үзгәртелмичә кулланылган чит сөйләм нәрсә була?

диалог;
монолог;
цитата;
туры сөйләм.

Сүзләр кушылып язылган төркемне күрсәтегез.

үги ана яфрагы, күгәрчен күзе, мүк жиләге
сары ут, сабан туй, өч почмак, ак сакал
ир ат, көне төне, шак шок, иге чиге
шау шу, баш ию, желегенә төшү, ап ак

Кайсы рәттә барлык сүзләр дә яңгырау тартыкларга тәмамланалар?

кул, имән, таж;
бай, эшләү, көз;
гараж, әнкәй, Галиев;

карап, бал, бияләй.

Кайсы сүздә ассимиляция язуда да чагылыш таба?

тәнкыйть;
урманнан;
болыт;
ун баш.

Татарларны кириллица язуына күчәргән ел:

1917 нче ел;
1927 нче ел;
1939 нчы ел;
1957 нче ел.

Фонетика фәне:

дәрәс әйтәләш кагыйдәләрен;
дәрәс язылыш кагыйдәләрен;
телнең аваз төзеләшен;
авазларны һәм хәрәфләренә өйрәнә.

Кайсы пар синоним була алмый?

төлкә – хәйләкәр кеше;
кибәк баш – надан;
ишәк – тырыш кеше;
сарык – акылсыз кеше.

Кайсы сүздә һ хәрәфе языла?

зи...енле
...әбәр
рә...әт
бә...етле

Түбәндәге сүздә нинди хәрәф төшәп калган?

Сәл...мәтлек
ә
а
я
э

Кайсы фразеологизмның русча эквиваленты дәрәс билгеләнмәгән?

уклау йоткан – аршин проглотил;
жиң сызганып – спустя рукава;
кызыл кар яугач – когда на горе рак свистнет;
исе дә китми - и в ус себе не дует.

Кайсы сүздә -ен кушымчасы фигыль ясый?

төшендә;
эшенә;
киенә;
игенче.

Кайсы төркемдәгә сүзтезмәләр тезмә сүз түгел?

йорт куяны, хис итү;
жир жиләге, сабыр итү;
сатлык мал, эчне бушату;
үги ана яфрагы, тәэсир итү.

Кайсы рәттә бирелгән сүзләр сызыкча аша язылалар?

ак (кош), сабан (туй), гөл (жимеш)
эт (шомырты), тимер (юл), каен (жиләге)
табак (савыт), ут (су), ата (ан)
ал (япкыч), кул (яулык), көн (чыгыш)

Сүзьясалышы ягыннан кайсы сүз «артык»?

кием;
энем;
бирем;
керем.

Кайсы группадагы сүзләрнең берсе дә мөстәкыйль сүз төркемнәренә керми?

мөмкин, кеше, ал;
рөхсәт, ризалык, рәхмәт;
кышкы, әлбәттә, тирә-юнь;
ихтимал, нихәл. имеш.

Грамматик категорияләре иң күп булган сүз төркеме:

исем;
фигыль;
сыйфат;
рәвеш.

Сораулары икедән артык булган килеш:

юнәлеш;

чыгыш;
урын-вакыт;
алда саналганнарның өчесе дә.

Татар телендә фиғыльләрнең ничә юнәлеше бар?

3;
4;
5;
6.

Рәвешләрнең ничә төркемчәсе бар?

2;
3;
5;
6.

Саннарның ничә төркемчәсе бар?

4;
5;
6;
җаваплар дәрәс түгел.

Хәбәр ителә торган фикергә сөйләүченең мөнәсәбәтен белдерә торган сүзләр:

хәбәрлек сүзләр;
ымлыклар;
кисәкчәләр;
модаль сүзләр.

Теркәгечләр һәм теркәгеч сүзләр:

бары бәйләүче чара функциясен башкаралар;
икесе дә жөмлә кисәге булып торалар;
теркәгечләр – бәйләүче чара, ә теркәгеч сүзләр жөмлә
кисәге булып та каралалар;
алдагы җавапларда хата бар.

Борынгы һәм Урта гасыр татар әдәбияты якынча ничәнче йөзләрне үз эченә ала?

XII -XIX гасыр;
XII -XX гасыр;
XVII -XIX гасыр;
X VII гасыр.

Татар әдәбиятында мэгърифәтчелек хәрәкәте кайчан формалашып җиткән?

XX гасырда;
XIX гасырда;
XVIII гасырда.;

XV гасырда.

Г. Исхакийның " Ул эле өйләнмәгән иде" әсәрендә Шәмси һәм Анна мөнәсәбәтләре ни өчен бәрелешә?

дини - милли традицияләр аркасында;
акча житешмәү аркасында;
мәхәббәт хисләре сүнү аркасында;
балалары аркасында.

Ә. Еники кайсы әсәрендә беренче тапкыр (1956) идарә итүче житәкчеләрне тәнкыйть итә?

"Рәшә" ;
" Саз чәчәге" ;
"Туган туфрак";
"Бер генә сәгатькә".

Пьесага хас стилистик үзенчәлекләр (яки сәнгатьчә эшләнеш):

пейзаж , лирик чигенеш ;
строфа, анафора, эпифора;
ремарка, пауза , реплика, пәрдә, катнашучылар исемлеге;
портрет, сюжет.

"Мәгарифкә әүвәл башлап адым салган Милләт өчен бәһа житмәс кыйбат хәзрәт"-, дип Г . Тукай кем турында язган?

И. Хәлфин;
Ш. Мәржани;
Х. Фәсханов;
К.Насыри.

Татар әдәбиятында вафат булган кешеләрне мактап, олылап искә алу әсәре.

мәдхия;
мәрсия;
нәсихәт;
бәет .

Ф. Кәримнең " Кыңгыраулы яшел гармун" поэмасында нинди ижат методы өстенлек ала?

романтизм;
реализм;
мәгърифәтчелек;
натурализм агымы.

Н. Фәттаһның тарихи әсәре.

"Мөдир Сажидә";

"Бала күңеле далада";
"Сызгыра торган уklar";
"Сезнеңчә ничек?".

Әхлак , гаилә мәсьәләләрен сурәтләгән драма әсәрләре:

"Рәйхан", "Зифа", "Әниләр һәм бәбиләр";
"Жыр дөвам итә" , "Гөлжамал";
"Ир-егетләр", " Шәжәрә;
" Илгизәр плюс Вера", "Идегәй".

" Кубрат хан" романында төркиләренң нинди дәүләтләре сурәтләнгән?

б. э. к. V -IV гасырлардагы Төрки каганат;

Бөек Болгар дәүләте;

Идел буе Болгар дәүләте;

Болгар дәүләте.

Бөек Ватан сугышы чоры әдәбияты ничәнче елларны үз эченә ала?

1939-1943;

1941-1945;

1942-1945;

1940-1945.

Заһир Бигиевның "Меңнәр, яки Гүзәл кыз Хәдичә" романындагы төп
геройлар:

Муса , Зөләйха;

Гази, Тажи;

Хәят, Лиза;

Галиябану, Хәлил.

Гаяз Исхакыйның "Ул әле өйләнмәгән иде" повестендә төп герой

Хәлил;

Шәмсетдин;

Муса Салихов;

Исмәгыйль

Заһир Бигиевның "Меңнәр, яки Гүзәл кыз Хәдичә" әсәре.

роман;

повесть;

шигырь;

хикәя.

Муса Жәлил 1935 нче елларда нәрсә белән шөгыйльләне?

Мәскәү татар опера театры өчен кадрлар әзерләү студиясендә бүлек мөдире булып эшли.

Тулысынча ижат эше белән шөгыльләнә.

Язучылар союзы идарәсенәң җаваплы секретаре була;

“Каз канаты”исемле пьесасын яза.

М. Жәлилнең 30 нчы елларда ижат иткән әсәрләре:

"Вәхшәт", "Бүреләр", "Чәчәкләр";

"Партизан хатыны", "Кыр казы";

"Хат ташучы", "Алтынчәч", "Җиһан";

"Кызыл ромашка", "Ант".

М. Жәлил "Алтынчәч" либреттосында нинди сюжетны куллана?

"Җик Мәргән"сюжеты;

хәзерге чорны тасвирлый;

20 гасыр революцияләрен тасвирлый;

1921 елны тасвирлый.

Ф.Кәрим кем ул?

шагыйрь, драматург, прозаик;

шагыйрь, публицист, артист;

шагыйрь, драматург, прозаик, укытучы, балалар язучысы;

бик күп романнар авторы.

Ф.Кәримнең 1936-1939 нчы еллар ижаты нинди ижат дип атала?

тоткынлык ижаты;

сугыш чоры ижаты;

беренче чор ижаты;

сугышка кадәрге ижаты.

Кол Галинең “Кыйссаи Йосыф” әсәре.

поэма;

хикәя;

повесть;

роман.

Фәлсәфи-психологик алымны башлап жибәрүче язучы

М. Жәлил;

И. Гази;

Ә. Еники,

Н.Фәттах.

"Разведчик язмалары"әсәрен кем язган?

И. Гази;

Ф.Кәрим;

Ә. Еники;

З.Бигиев.

"Разведчик язмалары" эсэрендә
тыл;
сугышның алгы сызыгы;
сугышның үзәк өлеше сурәтләнгән;
шәһәр тормышы.

Ә. Еники иҗат иткән хикәяләр

"Ялгыз каз", "Ана белән кыз", "Бала";
"Алар өчөү иде", "Малай белән эт", "Якташ";
"Ак төннәр", "Газинур", "Алтын йолдыз";
"Без- кырык беренче ел балалары", "Ут чәчәге".

Сугышның беренче көннәрендә кемнәрнең драма эсәрләре барлыкка килә?

Т.Гыйззәт "Изге амәнәт", "Ташкыннар";
Н. Исәнбәт "Хужа Насреддин", Т. Гыйззәт "Башмагым";
М.Әмир "Миңлекамал", Р. Ишморатның "Кайту";
Р.Зәйнуллин "Үлеп яратты", "Әрем исе".

Дошман тылындагы көрәшне сурәтлөгән драма эсәре

Т. Гыйззәт "Изге амәнәт", "Төнге сигнал";
М. Әмир "Миңлекамал";
Н. Исәнбәт "Гөлҗиһан",
К.Тинчурин "Зәңгәр шәл".

Ф. Кәримнең драма эсәре

"Шакир Шигаев";
"Үлем уены";
"Разведчик язмалары";
"Банкрот".

"Көчлелегең белән горуранма,

Кешелегең белән горуран..." - дигән юллар язылган шигырьнең авторы

Ф. Кәрим;
А. Алиш;
М. Жәлил,
Г.Афзал..

Ватан сугышы елларында фронт газеталарында эшләгән язучылар

Х. Туфан, Г. Ибраһимов;
Г. Кутуй, Ә. Фәйзи;
Н. Фәттаһ, Ш. Галиев;
Г.Исхакый, Н.Фәттаһ.

“Милли моңнар ” шигыренең авторы кем?

Нади Такташ;
Хәсән Туфан;
Габдулла Тукай;
Муса Жәлил.

Галиәсгар Камал кем ул?

шагыйрь;
язучы;
драматург;
хикәяче.

“Бүләк өчен” комедиясенең авторы кем?

Г.Камал;
М.Фәйзи;
К.Тинчурин;
Х.Вахит.

Г.Камал кайда туган?

Казанда;
Мәскәүдә;
Арчада;
Башкортстанда.

Казанда татар телендә ачык спектакль кайчан куела?

1906 елның 22 декабрендә;
1905 елның 22 декабрендә;
1900 елның көзендә;
1907 елның 20 декабрендә.

“Хәят” повестенең авторы кем?

Ф.Әмирхан;
Г.Камал;
З. Бигиев;
Ф.Хәсни.

“Хәят” повестендә Хәятнең дус кызы кем?

Анна Васильевна;
Лиза;
Галиябану;
Зөләйха.

Ф.Әмирханның “Хәят” әсәрендә Салих нинди кеше дип уйлыйсыз?

бай;
ярлы;

эшсез;
белемсез.

Мирхәйдәр Фәйзи кем ул?

драматург;
язучы;
шагыйрь;
юмор остасы.

“Галиябану” драмасының авторы кем?

К.Тинчурин;
М.Фәйзи;
Г.Камал;
Т.Миңнуллин.

Г.Ибраһимовның “Казакъ кызы” романында Сарсымбайның кызы

Карлыгач;
Лиза;
Зөләйха;
Рәхилә.

“Сүнгән йолдызлар” драмасының авторы кем?

Г.Камал,
К.Тинчурин;
М.Фәйзи;
Х.Вахит.

К.Тинчуринның “Сүнгән йолдызлар” драмасында Сәрвәр кем белән кала?

Исмәгыйль;
Надир;
вафат була;
әбисе белән.

К.Тинчуринның “Сүнгән йолдызлар” драмасында Исмәгыйль нинди төш күрә?

бай булуын;
йолдызлар сүнүен;
сугыш башлануын;
дуслары белән очрашуны.

Һ.Такташның “Мәхәббәт тәүбәсе” поэмасында лирик герой өчен яшылек

кыска;
озын;
билгесез;
матур.

С.Хәким шигырен табыгыз?

“Башка берни дә кирәкми”;

“Ә үткәнгә хатлар бармыйлар”;

“Кошчык”;

“Агыла да болыт агыла”.

”Әйтелмәгән васыять” әсәренең авторы кем?

Әмирхан Еники;

Туфан Миңнуллин;

Хәй Вахит;

Ш.Галиев.

”Беренче мәхәббәт” драмасының авторы кем?

Хәй Вахит;

Кәрим Тинчурин;

Туфан Миңнуллин;

М.Гыйләжев.

Анна Васильевна кайсы әсәр героје?

“Меңнәр, яки Гүзәл кыз Хәдичә”;

“Ул әле өйләнмәгән иде”;

“Галиябану”;

“Беренче мәхәббәт”.

Г. Ибраһимовның туган авылы?

Солтанморат авылы;

Мостафа авылы;

Кырлай авылы;

Кибәхужа авылы.